

Kysymys: Miten on, kuuluuko 'digitaalisuus', 'digisyrjäytyminen' ja 'digipalvelu' helposti ymmärrettävien termien joukkoon. Mihin näitä digi-etuliitteillä varustettuja termejä oikeastaan tarvitaan?

Vastaukset:

Digi- ja väestötietovirasto:

Tammikuussa 2023 julkaistava Digituen kehittämisen ja verkostotyön sanasto määrittelee, että "digi"-etuliitteellä tarkoitetaan jonkin olevan digitaalinen ja se tapahtuu sähköisesti digitaalitekniikan avulla. Koska digitalisaatiossa on kyse perustavanlaatuisesta ja globaalista toimintakulttuurin muutoksesta, jossa tieto- ja viestintätekniikan digitaaliset laitteet sekä palvelut lisääntyvät arjen kaikissa eri toiminnoissa, tarvitsemme tuota "digi" -liitettä selventämään, mistä on kysymys. Digitalisaatio on kuitenkin nyt termi, joka kuvaa muutosta tässä hetkessä - emme usko, että tulevaisuudessa puhumme laisinkaan digitalisaatiosta tai digistä erikseen, vaan olemassa olevat "digi"-palvelut muodostuvat niin arkisiksi, ettei niitä erikseen tarvitse nimetä. Sama koskee syrjäytymistä: kysymys on ilmiöstä jota on tutkittu ja josta tiedetään paljon, mutta digitalisaatio on tuonut siihen uusia ulottuvuuksia, joista yksi on syrjäytyminen digitaalisesta ympäristöstä. Jotta ymmärrämme mistä on kyse, joudumme kehittämään ilmiölle nimiä ja nimityksiä. Ne elävät ajassa, voivat muuttua ja tuntua vaikeaselkoisilta, niin kuin kielelle on tyypillistä. Etenkin suurissa muutokseissa on tärkeää viestiä mahdollisimman selkeästi ja johdonmukaisin termein.

Valtiovarainministeriö:

"Digismi" on aivan totta. Elämme digitalisoituneessa yhteiskunnassa, jossa digi ulottuu kaikille elämän alueille. Digitaalitojen hallitseminen korostuu. Palvelut, laitteet ja toimintatavat muuttuvat jatkuvasti. Ilmeisistä digin hyödyistä huolimatta tämän kehityksen seuraukset eivät ole aina myönteisiä, vaan myös uhkia ja ongelmia ilmenee. Siksi on ainakin toistaiseksi tärkeää puhua erikseen esimerkiksi digisyrjäytymisestä, jotta negatiivisiin kehityskuluihin puututaan niitä ehkäisevästi. Julkisessa hallinnossa ei ole käytössä digipakkoa eli julkinen palvelu on tarvittaessa saatava myös muulla tavoin kuin digitaalisena. Tämän vuoksi on hyvä käyttää termiä digipalvelu erottamaan se käynti- tai puhelinasioinnista.